XXV Olimpiada Wiedzy Ekologicznej
Zestaw pytań testowych etapu wojewódzkiego
17.04.2010 r.

1. **Sozologia - nauka o czynnej ochronie środowiska przyrodniczego, to termin wprowadzony w 1965 r. przez Walerego Goetla:**
   a. austriackiego ekologa,
   b. polskiego geologa,
   c. niemieckiego przyrodnika.

2. **Dżdżownica i pijawka to pierścienice. Jako formy troficzne oba te organizmy są:**
   a. fitotrofami,
   b. heterotrofami,
   c. detrytusofagami.

3. **Wśród roślin rozmieszczonych skupiskowo nie ma problemu z:**
   a. dostępem do wody,
   b. samozapyleniem,
   c. dostępem do światła.

4. **Do roślin synantropijnych nie należy:**
   a. zawilec gajowy,
   b. perz zwyczajny,
   c. mak polny.

5. **Wskaż zdanie prawidłowo określające populację:**
   a. dzięcioły Puszczy Kampinoskiej,
   b. świstaki Tatrzańskiego Parku Narodowego,
   c. wróble Poznania i Szczecina.

6. **Gatunkiem inwazyjnym, który został zaobserwowany w Polsce po raz pierwszy w 2006 r., jest:**
   a. klon jesionolistny,
   b. szrotówek kasztanowcowiaczek,
   c. biedronka arlekin.

7. **Końcowym stadium sukcesji na wydmach Słowińskiego Parku Narodowego jest:**
   a. bór sosnowy,
   b. grąd niski,
   c. buczyna pomorska.

8. **Introdukcja:**
   a. zawsze zwiększa różnorodność biologiczną,
   b. umożliwia przywrócenie gatunku na obszarze, z którego został on wyeliminowany,
   c. może przyczynić się do zmniejszenia różnorodności biologicznej danego obszaru.

9. **Wskaż stwierdzenie prawidłowo charakteryzujące wpływ światła na kiełkowanie nasion:**
   a. dostęp światła uniemożliwia kiełkowanie nasion,
   b. kiełkowanie nasion jest niezależne od dostępu światła,
   c. światło wpływa stymulująco lub hamująco na kiełkowanie nasion różnych gatunków roślin.

10. **Fenologia, to nauka zajmująca się:**
   a. zależnościami pór roku i fazami rozwoju roślin oraz zwierząt,
   b. etologią gatunków drapieżników pustynnych,
   c. zmianami czynników kształtujących klimat.

11. **Inwazje gatunków na nowe terytoria istniały od:**
   a. początku życia na Ziemi,
   b. okresu wielkich odkryć geograficznych,
   c. połowy XIX w.

12. **Największy i najbardziej naturalny kompleks torfowisk w Polsce jest związany z:**
   a. Biebrzą,
   b. Odrą,
   c. Narwią.

13. **Poziom zasolenia wód Bałtyku powoduje, że:**
   a. w wodach przybrzeżnych nie spotyka się gatunków słodkowodnych,
   b. najliczniejszą grupą roślin i zwierząt są gatunki euryhalinowe,
   c. najliczniej występują gatunki stenohalinowe.

14. **WWF Polska wydała broszurę pt. „Jaka ryba na obiad?". Wymieniono tam gatunki zagrożone, których nie należy kupować, aby ograniczyć opłacalność ich połowu. Są to:**
   a. flądra, pstrąg, łosoś pacyficzny,
   b. dorsz, łosoś bałtycki, sola,
   c. makrela, panga, tuńczyk.

15. **Termoklina to jeziorna strefa:**
   a. gwałtownego spadku temperatury wody,
   b. wód o najwyższej temperaturze,
   c. wód o najniższej temperaturze.

16. **Gleby piaszczyste są:**
   a. bogate w substancje pokarmowe,
   b. związane wyłącznie z reglem górnym starych gór,
   c. ubogie w substancje pokarmowe.

17. **Gleby pól i łąk położonych w sąsiedztwie tras szybkiego ruchu zawierają znaczne ilości:**
   a. azotanów i nitrozoamin,
   b. metali ciężkich,
   c. pierwiastków radioaktywnych.

18. Melioracja to inaczej:

a. odwadnianie,
b. nawadnianie,
c. ulepszanie.

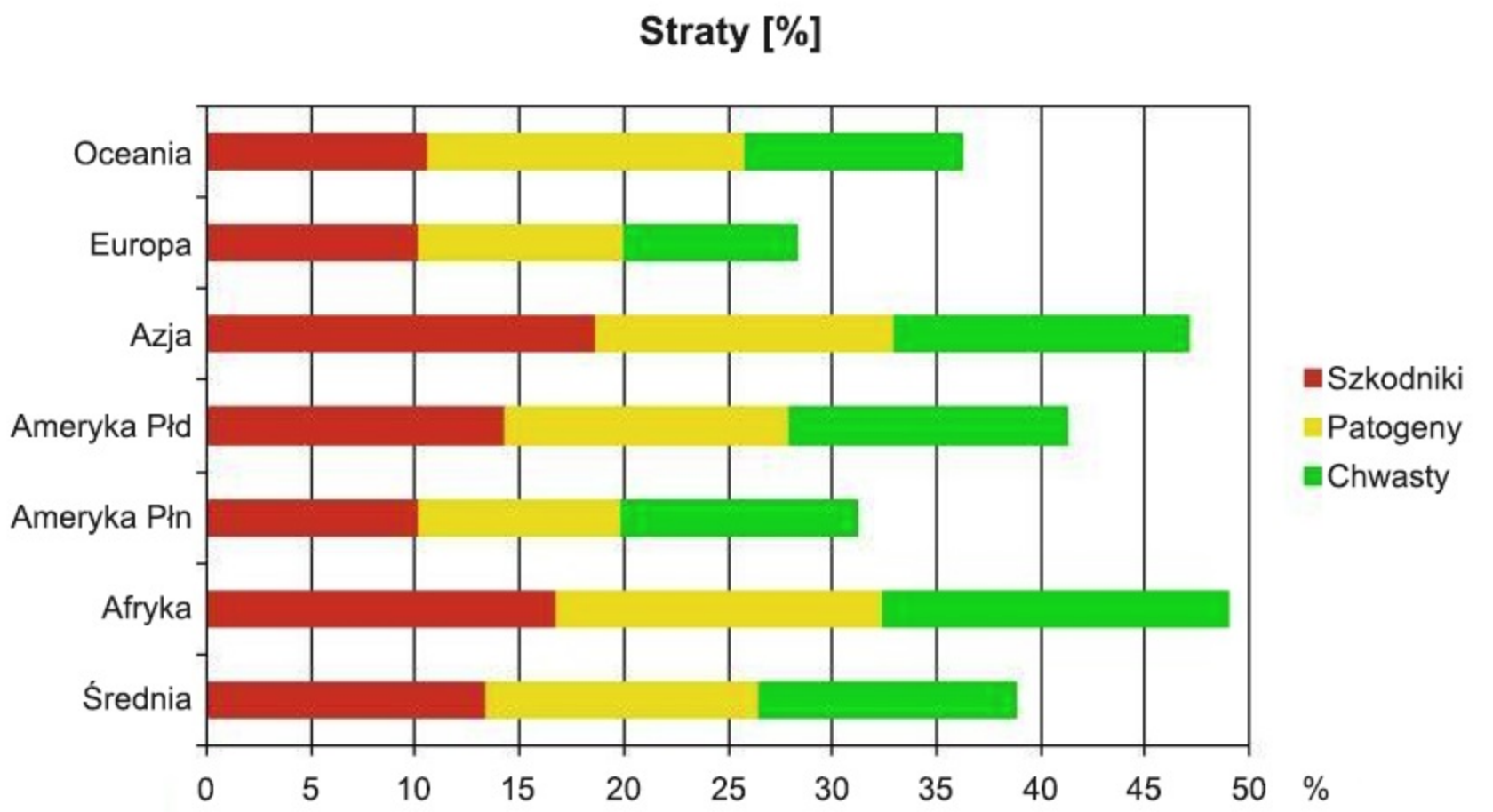
19. Łęgi to zbiorowiska, w których dominują:

a. jesion wyniosły i olsza czarna,
b. wierzba karłowata i brzoza brodawkowata,
c. brzoza omszona i sosna zwyczajna.

20. Grafioza to:

a. graficzne przedstawienie sieci pokarmowej ekosystemu,
b. zasięg granic restytucji gatunku,
c. holenderska naczyniowa choroba wiązów.

21. Schemat ilustruje straty plonów różnych upraw.

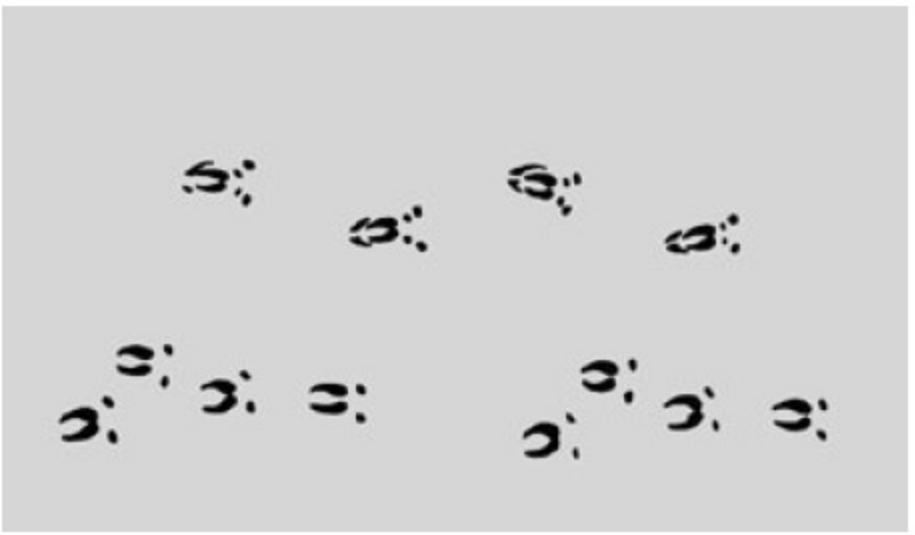
Wśród wymienionych „przyczyn" strat, agrofagami są:

a. szkodniki i patogeny,
b. patogeny,
c. chwasty.

22. Ryś - drapieżny kot występujący w Polsce:

a. tworzy trwałe pary,
b. jest samotnikiem,
c. żyje w watahach.

23. Rysunek przedstawia:

a. tropy dzika,
b. ślady podkutego konia,
c. tropy łosia.

24. W lasach pierwotnych klimatu umiarkowanego naturalne klęski, takie jak: pożary czy huragany, są:
a. zagrożeniem ich istnienia,
b. nie mają wpływu na ich funkcjonowanie,
c. przyczyną zwiększania różnorodności gatunkowej.

25. Choroba oczu - jaskra, nie leczona prowadzi do ślepoty. Jej wykrycie wymaga kontroli ciśnienia w gałkach ocznych. Jest to choroba:
a. krótkotrwała,
b. wieku dziecięcego,
c. nieuleczalna.

26. Jedzenie chipsów w nadmiarze jest niewłaściwe, ponieważ:
a. zawierają one dużo soli, której spożycie powinno być ograniczane,
b. obfitują w tłuszcz, na którym były smażone, zawierający skutkiem wielokrotnego używania, szkodliwe produkty rozpadu,
c. obie odpowiedzi są prawdziwe.

27. Dieta kobiet ciężarnych powinna zawierać kwas foliowy. Jego niedobór u noworodków może powodować:
a. zbyt niską masę ciała,
b. wady cewy nerwowej,
c. głuchotę.

28. Który z poniższych owoców zawiera najwięcej witaminy C?
a. cytryna,
b. jabłko,
c. czarna porzeczka.

29. Związki rtęci działają negatywnie u człowieka na układ:
a. oddechowy,
b. pokarmowy,
c. nerwowy.

30. Wskaż zestaw gatunków, których kwiaty stanowią surowiec leczniczy:
a. tatarak zwyczajny, lipa drobnolistna, dziurawiec pospolity,
b. łopian większy, żywokost lekarski, chaber bławatek,
c. lipa drobnolistna, żywokost lekarski, chaber bławatek.

31. Ziemniaki i warzywa należy gotować:
a. w dużej ilości wody,
b. wkładając do zimnej wody,
c. zalewając wrzącą wodą.

32. Racjonalnym żywieniem nazywamy:
a. żywienie dostarczające w ciągu dnia dużych ilości energii,
b. spożywanie różnorodnych produktów w formie 4-5 posiłków dziennie,
c. częste spożywanie obfitych posiłków.

33. Zgodnie z raportem UNICEFU, rocznie z powodu niedoboru jednej witaminy, 500 tys. dzieci na świecie grozi ślepota. Wyhodowano posługując się GMO tzw. złoty ryż, który uzupełnia niedobór tej witaminy. Mowa o:
a. witaminie A,
b. witaminie C,
c. witaminie D.

34. Oficjalne oznakowania „Pomnik przyrody prawem chroniony przyrody ożywionej" mają tło:
a. żółte,
b. biało-czerwone,
c. zielone.

35. Występowaniu endemitów sprzyjają:
a. bariery geograficzne,
b. działalność człowieka,
c. konkurencja międzygatunkowa.

36. Najstarszą w Polsce organizacją działająca na rzecz ochrony przyrody jest:
a. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra",
b. Liga Ochrony Przyrody,
c. Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot.

37. W którym parku narodowym - oprócz Świętokrzyskiego PN, występują gołoborza?
a. Tatrzańskim PN,
b. Babiogórskim PN,
c. Karkonoskim PN.

38. W naszych lasach pojawił się ostatnio „nowy gatunek", który zagraża rodzimym zwierzętom. Jest nim:
a. kuna kaukaska,
b. szop amerykański,
c. gronostaj bałkański.

39. Dotychczas w niewoli nie udało się rozmnożyć:
a. kolczatki,
b. dziobaka,
c. diabła tasmańskiego.

40. Wśród wymienionych ptaków nie buduje gniazd:
a. sowa uszata,
b. traczyk lodowy,
c. remiz.

41. Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza tlenkami azotu jest:
a. przemysł chemiczny,
b. komunikacja,
c. gospodarka komunalna.

42. Wiele zanieczyszczeń powietrza oddziałuje synergicznie. Co to oznacza?
a. selektywnie, wybiórczo,
b. redukują się wzajemnie,
c. potęgują wzajemne oddziaływanie.

43. Urządzenie odpylające, w którym wykorzystuje się działanie siły odśrodkowej, to:
a. komora osadcza,
b. wirówka,
c. multicyklon.

44. Tzw. „rów" poznańsko-berliński związany jest z bogatymi złożami:
a. rud miedzi,
b. węgla brunatnego,
c. rud cynku i ołowiu.

45. Metoda otworowa eksploatacji złoża rudy siarkowej polega na:
a. zdejmowaniu nadkładu,
b. wtłaczaniu wód grzewczych,
c. drążeniu chodników wydobywczych.

46. Gleby antropogenicznie zdegradowane chemicznie towarzyszą:
a. otworowej eksploatacji siarki,
b. odkrywkowemu wydobyciu węgla brunatnego,
c. górnictwu piasków podsadzkowych.

47. Urządzenie rejestrujące poziom dźwięku to:
a. wariometr,
b. wakuometr,
c. sonometr.

48. Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem, składowiska zawierające odpady biodegradowalne powinny być wyposażone w instalację odgazowującą. Co należy zrobić z pozyskanym gazem?
a. odprowadzić do powietrza,
b. recyrkulować,
c. spalić.

49. Polscy naukowcy dokonali odkrycia w Górach Świętokrzyskich, dzięki któremu chcą udowodnić, że pierwsze kręgowce wyszły na ląd:

a. z wód morskich,
b. ze zbiorników słodkowodnych,
c. obie odpowiedzi są prawidłowe.

50. Ministrem środowiska jest aktualnie:

a. Barbara Kudrycka,
b. Maciej Nowicki,
c. Andrzej Kraszewski.

SZYFR PRAWIDŁOWYCH ODPOWIEDZI ETAPU WOJEWÓDZKIEGO

1.	B	**11.**	A	**21.**	A	**31.**	C	**41.**	B
2.	B	**12.**	A	**22.**	B	**32.**	B	**42.**	C
3.	B	**13.**	B	**23.**	A	**33.**	A	**43.**	C
4.	A	**14.**	B	**24.**	C	**34.**	C	**44.**	B
5.	B	**15.**	A	**25.**	C	**35.**	A	**45.**	B
6.	C	**16.**	C	**26.**	C	**36.**	B	**46.**	A
7.	A	**17.**	B	**27.**	B	**37.**	C	**47.**	C
8.	C	**18.**	C	**28.**	C	**38.**	B	**48.**	C
9.	C	**19.**	A	**29.**	C	**39.**	B	**49.**	A
10.	A	**20.**	C	**30.**	C	**40.**	A	**50.**	C